

4

Vragenuur: Vragen Gesthuizen

Vragen van het lid Gesthuizen aan de minister van Economische Zaken over **het bericht "16 duizend postbezorgers de dupe: geen contract in januari"**.

Mevrouw Gesthuizen (SP):

Voorzitter. Negen jaar onzekerheid voor postbezorgers die op basis van stukloon werken. Al negen jaar lang is de postmarkt het speeltje van de liberale politiek. En deze minister is inmiddels al vier jaar verantwoordelijk voor die postmarkt. Al twee jaar lang weet hij dat op 1 januari 2017 80% van de postbezorgers een arbeidsovereenkomst moet hebben, maar nu, tijdens het allerlaatste vragenuur van 2016, is nog steeds niet duidelijk of dat echt zal gaan gebeuren. Als dat niet gaat gebeuren, wat dan wel? Ik vraag de minister welk percentage van de mensen die op dit moment bij Sandd werken, nu een arbeidsovereenkomst heeft.

De minister heeft beloofd dat hij de Kamer voor het kerstreces een onderzoek naar de postmarkt zal sturen, met de kabinetsvisie daarbij. Waarom heb ik dat onderzoek dan nog niet? Het is dinsdag. Donderdag gaan we met reces. Hallo! We moeten een oplossing hebben die werkt. Gaan we niet handhaven? Wat is dan het plan van deze minister? Mijn grootste vrees — ik deel die zorg met de vakbond — is dat er zal gebeuren wat keer op keer is gebeurd, namelijk dat van uitstel afstel komt. Als de minister geen plan heeft, kan ik niet accepteren dat per 1 januari 2017 de wet, die met een amendement-Gesthuizen/Vos in die zin is gewijzigd dat er voor 80% van de postbezorgers een arbeidsovereenkomst moet zijn, niet wordt gehandhaafd.

Minister Kamp:

Voorzitter. Voor bedrijven die postbezorgers in dienst hebben, geldt dat 80% van hen een arbeidscontract moet hebben. PostNL voldoet aan die eis. Het bedrijf Sandd voldoet daar niet aan. Ik denk dat ongeveer de helft van de postbezorgers van Sandd een arbeidscontract heeft en de andere helft niet. Ik heb daar indringend over gesproken met de leiding van Sandd. Ik heb over deze kwestie ook gesproken met de toezichthouder ACM. Achtergrond van het geheel is dat er een voortdurende krimp is van de postmarkt, in de orde van grootte van bijna 10% per jaar. Dat zet de omzet en de resultaten van de bedrijven onder druk en daarmee ook de werkgelegenheid.

Ik ben bezig met het ontwikkelen van een beleidsvisie voor de postmarkt. Ik heb de Kamer toegezegd dat ik aan het eind van het eerste kwartaal van het jaar 2017 of aan het begin van het tweede kwartaal van het jaar 2017 met die beleidsvisie zal komen. Ik kom dus, zoals ik heb aangekondigd, aan het eind van het eerste kwartaal van 2017 en niet voor het kerstreces met die beleidsvisie.

Mijn collega van SZW en ik overleggen over de koers voor de korte termijn. Daarbij gaan wij natuurlijk uit van de wet. In de wet staat 80%. Wij kijken daarbij natuurlijk ook naar de belangen van de betrokken werknemers. Ik ben ervan overtuigd dat als de wet gehandhaafd gaat worden, de ACM

dat op een zorgvuldige manier zal doen en oog zal hebben voor de feiten, omstandigheden en belangen, zeker ook de belangen van de werknemers.

Mevrouw Gesthuizen (SP):

Sandd voldoet dus niet; dat kunnen we in ieder geval constateren, want het gaat daar om 50%. Het lijkt mij sterk dat Sandd in de nog resterende twee weken totdat we met z'n allen oliebollen gaan eten, een ingroei gaat realiseren van nog eens 30%. Ik denk dat de minister dat met mij eens is. Het bedrijf gaat dat dus niet halen. Wat gaat er dan gebeuren? Gaat de minister dan per 1 januari de wet handhaven?

De minister zegt dat het bedrijf natuurlijk ook te maken heeft met een krimpende postmarkt, maar we hebben het onderzoek van SEO toch goed bekeken? Dit is nadrukkelijk geanalyseerd en daaruit blijkt dat Sandd de afgelopen jaren een behoorlijke omzetgroei heeft gerealiseerd. Dat gaat wel ten koste van onder andere PostNL, maar Sandd heeft een omzetgroei gerealiseerd. Ik heb de reactie van de staatssecretaris van Sociale Zaken op de vragen van de collega's zojuist heel goed beluisterd. Zij zei dat dit kabinet strijdt tegen schulden en armoede. Ik hoor de minister van Sociale Zaken, Lodewijk Asscher, de voorman van de Partij van de Arbeid, steeds zeggen: wij strijden tegen schijnzelfstandigheid. Deze casus stellen wij hier al negen jaar aan de orde. Kom op! We wisten al jarenlang dat dit moment eraan zat te komen. Er is nu geen oplossing — ik heb die nog niet gezien — waardoor ik kan zeggen dat we best een paar maanden uitstel kunnen velen. Die oplossing is er niet. Er is nog steeds geen langetermijnstrategie. Deze minister moet de wet dus gewoon handhaven per 1 januari 2017. Dat kan niet anders. Niemand staat boven de wet.

Minister Kamp:

Mevrouw Gesthuizen heeft het over "jarenlang" en over "negen jaar". Kennelijk denkt zij aan de periode die zij zelf in de Kamer zit. Wij hadden in de wet staan dat 80% van de postbezorgers een arbeidscontract moest hebben, maar de mogelijkheid bestond — die stond ook in de wet — om daar bij cao van af te wijken. Er is redelijk recent een wijziging van de wet geweest. Op grond van een amendement is de mogelijkheid om er bij cao van af te wijken vervallen. Per 1 januari a.s. geldt de wet en moet 80% van de postbezorgers een arbeidscontract hebben. Als dat niet zo is, en er voor 1 januari geen nadere beslissingen worden genomen, dan moet de wet gehandhaafd worden. Ik heb de overtuiging dat de ACM dat zorgvuldig zal doen. Ik denk dat de ACM daarbij ook moet kijken naar het bedrijf waarover het gaat, het bedrijf Sandd. Daar werken 18.000 mensen, van wie 15.500 postbezorgers. Het is een krimpende markt met een daling van 10% per jaar. Ook Sandd heeft het moeilijk, zoals ik al eerder met de Kamer heb gewisseld. Dat betekent dat ik zelf zorgvuldig optreed naar het bedrijf toe. De ACM moet dat ook doen. Uitgangspunt blijft de wet zoals die is vastgesteld en zoals die gehandhaafd en nageleefd moet worden.

Mevrouw Gesthuizen (SP):

Ik heb ook te doen met de werknemers, of ze nu met een arbeidsovereenkomst of met een overeenkomst van opdracht voor Sandd bijna iedere dag de post bezorgen, maar afspraak is afspraak. Het probleem ligt ook niet bij Sandd, maar bij de politiek. Wij zien met z'n allen dat de

markt is geliberaliseerd, maar dat het nu niet uit kan. De overheid moet stappen zetten, bijvoorbeeld door de liberalisering van de postmarkt te herzien. We kunnen niet op deze manier twee bedrijven met elkaar laten concurreren. Er zal iets moeten gebeuren, bijvoorbeeld minimumtarieven. Ik weet dat deze minister er niet aan wil, maar de politiek zal dat soort stappen moeten zetten. Als we dat niet doen, weet de minister heel goed dat hij weliswaar kan zeggen dat hij het sneu vindt voor Sandd of dat de postmarkt nu eenmaal krimpt, maar dat één ding dan duidelijk is: dit kabinet laat de werknemers gewoon in de kou staan.

Minister Kamp:

Als ik zeg dat ik vind dat er zorgvuldig met de belangen van de werknemers van Sandd — 18.000 werknemers, van wie 15.500 postbezorgers — moet worden omgegaan, dan doe ik dat niet omdat ik het sneu vind voor die mensen, zoals mevrouw Gesthuizen zegt. Die mensen steken hun ziel en zaligheid in hun werk. Hun werk is voor hen belangrijk. Het bedrijf waar zij werken is voor hen belangrijk. Met de belangen van het bedrijf en die mensen moet rekening gehouden worden, maar wel tegen de achtergrond van de wet zoals die geldt. Die moet nageleefd worden, maar ook op een verstandige manier gehandhaafd worden. Daar gaat het overleg over. Als er voor 1 januari geen ander besluit komt, dan gaat de wet gehandhaafd worden. Ik heb de overtuiging dat de ACM dat op een zorgvuldige, verantwoorde manier zal doen, ook naar de werknemers.

Ik denk dat het interessant is om te spreken over minimumprijzen en over de toekomst van de postmarkt, maar het lijkt me heel verstandig om dat te doen als ik met mijn beleidsvisie ben gekomen, die ik heb aangekondigd voor het einde van het eerste kwartaal of het begin van het tweede kwartaal van volgend jaar.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Gesthuizen. Ik geef het woord aan mevrouw Mei Li Vos voor een interruptie namens de PvdA.

Mevrouw Mei Li Vos (PvdA):

De minister weet waarschijnlijk dat we het afgelopen jaar veel hebben gesproken over schijnconstructies, ook vanwege de Wet DBA, met zijn collega Wiebes. In die zin ben ik het geheel eens met de vraag van mevrouw Gesthuizen. Wij hebben een wet en we willen ook de norm stellen: als iets normaal werk is en geen werk voor ondernemers, dan krijg je een arbeidscontract. In die zin klopt de wet inhoudelijk helemaal met hoe we het willen. De FNV heeft een eigen onderzoek gedaan. Ze hebben onderzocht of Sandd het kan betalen. Nu blijkt dat Sandd dit best kan betalen. Ik ben benieuwd wat de minister daar voor conclusie uit trekt in zijn overwegingen, ook gezien de norm die wij weleens stellen en het feit dat Sandd waarschijnlijk niet gaat omvallen als het normale arbeidscontracten gaat betalen.

Minister Kamp:

Misschien dat mevrouw Vos als woordvoerder van een van de coalitieschragende partijen behalve het eens te zijn met de vraag het ook eens zou kunnen zijn met het antwoord. Het antwoord dat ik heb gegeven, is dat de wet het uitgangspunt is. Als er niets gebeurt voor 1 januari, moet de wet

gehandhaafd worden. Ik heb de overtuiging dat de ACM dat op een zorgvuldige manier zal doen, rekening houdend met het belang van het bedrijf en de belangen van de werknemers, maar ook uitgaande van de wet zoals die door de wetgever is vastgesteld.